

**Algemene Inkoop- en Onderaannemingsvoorwaarden
Aannemingsbedrijf Fraanje B.V.**

Vastgesteld bij Kamer van Koophandel per [•] en ingeschreven onder nummer: [•]

Hoofdstuk I – ALGEMEEN GEDEELTE

Hoofdstuk II - BIJZONDER GEDEELTE

A: inkoopvoorwaarden

B: onderaannemingsvoorwaarden

De bepalingen die specifiek betrekking hebben op (delen van) aanvragen/opdrachten betreffende de levering van zaken zijn opgenomen in "I ALGEMEEN GEDEELTE" en in "II BIJZONDER GEDEELTE A: inkoopvoorwaarden". De bepalingen die specifiek betrekking hebben op (delen van) aanvragen/opdrachten betreffende het verrichten van aanneming van werk zijn opgenomen in "I ALGEMEEN GEDEELTE" en "II BIJZONDER GEDEELTE B: onderaannemingsvoorwaarden".

I ALGEMEEN GEDEELTE**Artikel 1. Definities**

1. Onder "OPDRACHTGEVER" wordt verstaan Aannemingsbedrijf Fraanje B.V. en alle op enigerlei wijze aan Aannemingsbedrijf Fraanje B.V. gelieerde ondernemingen.
2. Onder "PRINCIPAAL" wordt verstaan de opdrachtgever van Opdrachtgever, waaronder o.a. een aanbestedende dienst kan worden verstaan, dan wel een vertegenwoordiger of vertegenwoordigers van die opdrachtgever.
3. Onder "OPDRACHTNEMER" wordt verstaan de (rechts)persoon die door Opdrachtgever wordt ingeschakeld in het kader van een Werk of ter uitvoering van aan hem opgedragen werkzaamheden. De Opdrachtnemer kan o.a. (zie de definitie van Werk) een leverancier van zaken en/of een onderaannemer betreffen.
4. Onder "WERK" wordt verstaan de levering van zaken en/of uitvoering van werkzaamheden en/of het verrichten van diensten en/of het verhuren van materiaal en materieel, de aanneming van een Werk of enig onderdeel daarvan, dan wel enige andere overeengekomen activiteit door een derde, verband houdende met een door Opdrachtgever aangenomen Werk van stoffelijke aard.
5. Onder "OVEREENKOMST" wordt verstaan elke overeenkomst ter zake het Werk, die tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer tot stand komt, elke aanvulling daarop en/of wijziging daarin.
6. Onder "VOORWAARDEN" wordt verstaan de onderhavige algemene voorwaarden.

2. Toepasselijkheid

- 2.1. Deze Voorwaarden zijn van toepassing op alle onderhandelingen met, offerteaanvragen, aanbiedingen en overeenkomsten van Opdrachtgever en alle met hem verbonden ondernemingen, betreffende levering van zaken aan en/of het verrichten van aanneming van Werk ten behoeve van Opdrachtgever door Opdrachtnemer, en voorts op alle rechtsbetrekkingen uit die overeenkomsten voortvloeiende.
- 2.2. Een Opdrachtnemer, ten aanzien van wie deze Voorwaarden van toepassing zijn geweest, wordt geacht ook bij latere aanbiedingen aan, respectievelijk aanvragen en/of opdrachten van Opdrachtgever met de toepasselijkheid van deze Voorwaarden akkoord te zijn gegaan, ook al is dit niet expliciet overeengekomen.

- 2.3. Alle bedingen in deze Voorwaarden zijn mede bedongen ten behoeve van degene, zowel in dienst van Opdrachtgever als derden voor wier handelen dan wel nalaten Opdrachtgever aansprakelijk kan zijn.
- 2.4. De toepasselijkheid van de eventueel door Opdrachtnemer gehanteerde voorwaarden wordt door Opdrachtgever uitdrukkelijk van de hand gewezen, tenzij en voor zover Opdrachtgever uitdrukkelijk en schriftelijk de toepasselijkheid daarvan heeft aanvaard.

3. **Totstandkoming overeenkomst, inhoud overeenkomst**

- 3.1. Een overeenkomst tussen partijen komt schriftelijk tot stand op de wijze omschreven in de leden 3, 4 en 5 van dit artikel, dan wel doordat de Opdrachtnemer na toezending van de Overeenkomst door Opdrachtgever een aanvang maakt met de werkzaamheden. Dit laatste betekent een onvoorwaardelijke aanvaarding door de Opdrachtnemer van de Overeenkomst, maar laat de verplichting van de Opdrachtnemer om de Overeenkomst te ondertekenen onverlet. Elke overeenkomst wordt aangegaan onder voorbehoud van doorgang Werk en goedkeuring door Principaal en/of directie van de Opdrachtgever, alsmede onder voorbehoud dat in de Overeenkomst genoemde materialen en/of werkzaamheden daadwerkelijk worden toegepast c.q. uitgevoerd.
- 3.2. Tenzij schriftelijk anders is overeengekomen, gelden ter zake door de Opdrachtgever verstrekte opdrachten de prijzen en condities als vermeld in de Overeenkomst. De prijzen zijn vast voor de duur van het Werk en wijzigingen in prijzen, lonen, sociale lasten, belastingen en andere kostenverhogende factoren, waaronder begrepen risico's, zijn niet verrekenbaar, tenzij dit in de Overeenkomst uitdrukkelijk anders is bepaald en in dat geval op de daarin aangegeven wijze, ongeacht eventuele bepalingen daaromtrent in het bestek. Door de Opdrachtnemer kan op de artikelen 6:258 BW, 7:753 BW, paragraaf 47 UAV en artikelen van (soort)gelijke strekking geen beroep worden gedaan.
- 3.3. Een opdracht wordt pas dan geacht te zijn verleend indien zij door Opdrachtgever schriftelijk is vastgelegd in de Overeenkomst. De Opdrachtnemer wordt geacht met de inhoud daarvan akkoord te zijn gegaan, wanneer deze niet binnen 10 werkdagen na verzending door Opdrachtgever schriftelijk wordt weersproken.
- 3.4. Een eventuele mondelinge opdracht wordt steeds geacht te zijn gegeven, onder uitdrukkelijk voorbehoud van een gelijkkluidende schriftelijke bevestiging van Opdrachtgever. Een mondelinge opdracht is vrijblijvend, en kan te allen tijde worden ingetrokken of gewijzigd, zolang Opdrachtgever deze opdracht niet schriftelijk heeft bevestigd. Aan een mondelinge opdracht, zonder schriftelijke bevestiging, kunnen door de Opdrachtnemer geen rechten worden ontleend.
- 3.5. Opdrachtnemer is verplicht een kopie van de Overeenkomst binnen 10 werkdagen na dagtekening van de Overeenkomst door Opdrachtgever rechtsgeldig ondertekend aan Opdrachtgever te retourneren bij gebreke waarvan Opdrachtgever gerechtigd is zijn betalingsverplichtingen voortvloeiende uit de Overeenkomst op te schorten totdat de betreffende kopie alsnog in het bezit van Opdrachtgever is gekomen.
- 3.6. Indien Opdrachtgever met Opdrachtnemer in overleg is over (de mogelijke uitvoering door Opdrachtnemer van) een Werk, maar tussen partijen op grond van de vorige leden nog geen Overeenkomst tot stand is gekomen, komt aan Opdrachtnemer in geen geval enig recht op (schade)vergoeding toe indien Opdrachtgever besluit het Werk niet aan Opdrachtnemer op te dragen.
- 3.7. De verplichtingen van de Opdrachtnemer worden mede bepaald door de in de Overeenkomst genoemde contractstukken. Bij onderlinge tegenstrijdigheid tussen de bepalingen van de

Overeenkomst en de daarin vermelde contractstukken, prevaleert de Overeenkomst. Indien de in de Overeenkomst vermelde contractstukken onderling strijdige bepalingen voorkomen, zullen de eerdergenoemde documenten prevaleren boven de later genoemde. Alle in de Overeenkomst vermelde contractstukken worden als elkaar aanvullend beschouwd en maken onverbreeklijk deel uit van de Overeenkomst.

- 3.8. Indien de Overeenkomst is gesloten tussen Opdrachtgever en twee of meer Opdrachtnemers, zijn deze laatste steeds hoofdelijk jegens Opdrachtgever gebonden.
- 3.9. Opdrachtnemer doet de aanbieding en de daarin opgenomen prijs gedurende minimaal 3 maanden na de datum van aanbieding gestand.
- 3.10. Opdrachtnemer dient zich te onthouden van het doen van prijsopgaven of aanbiedingen aan de Principaal met betrekking tot uitbreiding of wijziging van het Werk.
- 3.11. De in de Overeenkomst vermelde hoeveelheden zijn zo nauwkeurig mogelijk opgegeven; in afwijking van par. 38 en 39 UAV 2012, is Opdrachtnemer verplicht om zonder prijsaanpassing per eenheid, zoveel meer of minder te leveren als het Werk vereist.
- 3.12. Handelingen, toezeggingen, mededelingen, aanbiedingen en aanvragen binden Opdrachtgever slechts, indien en voor zover deze door hem schriftelijk zijn bevestigd.

4. **Levering certificaten e.d.**

- 4.1. Indien in de overeenkomst certificaten, attesten, garantiebewijzen en/of instructieboeken e.d. worden verlangd, draagt de Opdrachtnemer ervoor zorg dat deze ten spoedigste, doch uiterlijk binnen twee weken na levering van de zaken/oplevering van het werk, in bezit van de Opdrachtgever zijn, bij gebreke waarvan de Opdrachtgever de betaling kan opschorten totdat deze stukken in zijn bezit zijn.

5. **Keuring en inspectie**

- 5.1. Onverminderd de verplichting van Opdrachtnemer naar de eisen van goed en deugdelijk Werk de in de Overeenkomst omschreven prestaties te verrichten, is hij verplicht door middel van de werkplannen en bijbehorende checklists van Opdrachtgever, alsmede door zelf de nodige inspecties, kwaliteits- en voortgangscontroles uit te voeren, de kwaliteit van het Werk aan te tonen. Opdrachtgever en de Principaal of derden in opdracht van hen zijn te allen tijde gerechtigd de bestelde of geleverde zaken respectievelijk de (in uitvoering zijnde) werkzaamheden – daaronder begrepen de daarvoor gebruikte zaken – te inspecteren en/of te keuren, waar deze zich ook mogen bevinden.
Opdrachtnemer zal zorgdragen voor zodanige faciliteiten dat keuring en inspectie overeenkomstig de eisen van Opdrachtgever en/of de Principaal kan plaatsvinden. Het kosteloos verstrekken van monsters e.d. is daaronder begrepen. De Opdrachtnemer dient Opdrachtgever uit eigen beweging te berichten wanneer bedoelde zaken voor keuring en inspectie gereed zijn. Daarnaast zal Opdrachtnemer ervoor zorgdragen dat eventuele toeleveranciers al hun medewerking daartoe verlenen. De kosten van alle in de overeenkomst en overige contractstukken benoemde keuringen of inspecties zijn voor rekening van de Opdrachtnemer. De kosten van overige keuringen of inspecties zijn voor rekening van de Opdrachtgever, met dien verstande dat indien de keuring of inspectie tot afkeuring leidt, de kosten voor rekening van de Opdrachtnemer.

- 5.2. Inspectie of goedkeuring door Opdrachtgever, in welke vorm en waartoe dan ook, houdt geen aanvaarding in en ontslaat Opdrachtnemer niet van enige garantie of aansprakelijkheid zoals deze voortvloeit uit de Overeenkomst of de wet. Afkeuring ontslaat Opdrachtnemer niet van zijn verplichting om tijdig te leveren.
- 5.3. In geval van afkeuring zal de Opdrachtgever de Opdrachtnemer hiervan onmiddellijk in kennis stellen. Opdrachtnemer is verplicht de geleverde zaken die zijn afgekeurd op eerste verzoek van de Opdrachtgever per ommekeer te herstellen of te vervangen, zodanig dat het bouwproces waarvan de levering onderdeel uitmaakt geen vertraging oploopt, ook indien dit betekent dat Opdrachtnemer extra kosten zal moeten maken, doch zonder dat Opdrachtgever tot enige extra Vergoeding gehouden zal zijn en onverminderd de verplichting van Opdrachtnemer tot vergoeding van hierdoor ontstane schade en kosten. Een en ander laat het bepaalde in artikel 13 van deze voorwaarden onverlet.
- 5.4. Bij afkeuring van het Werk of een onderdeel daarvan heeft Opdrachtgever voorts het recht de betaling van de op dit Werk of onderdeel daarvan betrekking hebbende prijs op te schorten.

6. **Reclame en retentie**

- 6.1. Opdrachtnemer doet hierbij onvoorwaardelijk en onherroepelijk afstand van een eventueel hem toekomend recht op retentie of reclame. Opdrachtnemer komt enkel een beroep op een eventueel hem toekomend recht op retentie of reclame toe indien Opdrachtgever zijn opeisbare betalingsverplichtingen jegens Opdrachtnemer niet nakomt en van een (vermoeden van een) tekortkoming van Opdrachtnemer op grond waarvan Opdrachtgever zijn betalingsverplichtingen kan opschorten geen sprake is.

7. **Garanties**

- 7.1. De Opdrachtnemer verstrekt een volledige garantie zoals beschreven in de Overeenkomst.
- 7.2. De Opdrachtnemer verplicht zich jegens de Opdrachtgever om in alle door hem te sluiten onderaannemingsovereenkomsten zijn Opdrachtnemers te verplichten het door hen uitgevoerde Werk en/of geleverde materialen volgens het bestek en tekeningen rechtstreeks te garanderen aan de Opdrachtgever en de Principaal. De afgifte door (onder)onderaannemers van een rechtstreekse garantie aan de Opdrachtgever ontslaat de Opdrachtnemer niet van de garantieverplichting voor het gehele aangenomen Werk jegens de Opdrachtgever.
- 7.3. De Opdrachtnemer garandeert dat de geleverde zaken/de uitgevoerde werkzaamheden – daaronder begrepen de daarvoor gebruikte zaken – zijn:
 - a. van goede kwaliteit, zonder gebrek in ontwerp, constructie, uitvoering (montage) en materialen en bijzonderlijk geschikt voor het doel waarvoor zij zijn bestemd;
 - b. in overeenstemming met wat in de overeenkomst en in de tot de overeenkomst behorende bescheiden is bepaald en conform alle van toepassing zijnde normbladen en standaardbepalingen en alle voorschriften waaronder de voorschriften van plaatselijke, regionale, landelijke en Europese overheidsinstanties en nutsbedrijven.
- 7.4. De Opdrachtnemer garandeert dat hij alle gebreken, inclusief alle directe en indirecte (gevolg)schade, die zijn Werk en/of bijgeleverde materialen toe te rekenen zijn, gedurende de garantietermijn, op schriftelijke sommatie van de Opdrachtgever, en uiterlijk binnen veertien dagen na dagtekening van de schriftelijke sommatie, voor zijn rekening zal herstellen. Indien de Opdrachtnemer deze verplichting niet nakomt, is de Opdrachtgever gerechtigd deze

werkzaamheden ten laste van de Opdrachtnemer door derde(n) te laten uitvoeren met behoud van de volledige garantie.

Calamiteiten zoals: lekkage, storing warm water, storing verwarming zal de Opdrachtnemer binnen 24 uur na telefonische melding verhelpen. Indien het gebrek en/of de gevolgschade naar het oordeel van de Opdrachtnemer te wijten is aan een onoordeelkundig gebruik of onrechtmatig handelen of nalaten van opdrachtgever of derden, dan dient dit door de Opdrachtnemer te worden aangetoond.

- 7.5. De tijdsduur waarvoor de in dit artikel genoemde garanties worden verstrekt, worden van rechtswege verlengd met de periode waarin van de geleverde of te leveren zaak/ het verrichte of te verrichten werk, of van het object waarvoor de zaak of het Werk bestemd is wegens een aan Opdrachtnemer toe te rekenen gebrek niet het beoogde gebruik kan worden gemaakt. Voor de herstelde of vervangen delen begint de garantietermijn opnieuw te lopen vanaf het tijdstip van ingebruikname na herstel c.q. vervanging.
- 7.6. Indien Opdrachtnemer naar het oordeel van Opdrachtgever het gebrek te laat en/of niet behoorlijk wegneemt, of opheffing van het gebrek geen uitstel kan lijden, staat het Opdrachtgever vrij, na schriftelijke kennisgeving het ter zake nodige op kosten van Opdrachtnemer uit te voeren of te laten uitvoeren.
- 7.7. Garanties die door de Opdrachtnemer ingeschakelde derden, met betrekking tot het werk, zijn verstrekt, worden geacht door de Opdrachtnemer te zijn verstrekt. Ter zake deze garanties verbindt de opdrachtnemer zich op eerste verzoek van Opdrachtgever zorg te dragen voor de nakoming van de uit genoemd garanties voortvloeiende rechten en aanspraken, als ware het zijn eigen verplichting.
- 7.8. Opdrachtgever is gerechtigd zijn betalingsverplichtingen jegens Opdrachtnemer op te schorten totdat deze binnen de gestelde termijn aan zijn garantieverplichtingen heeft voldaan. Betalingen door Opdrachtgever van de zaken/(onderdelen van) de werkzaamheden ontslaan de Opdrachtnemer niet van enige garantie en/of aansprakelijkheid.

8. **Aansprakelijkheid en schadevergoeding**

- 8.1. Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schade, waaronder begrepen doch niet beperkt tot kosten, boetes en/of persoonlijk letsel van welke aard dan ook, schade door overschrijding van de levertijd, stagnatie, bedrijfsschade en andere indirecte schade, die door de Opdrachtgever en/of derden (waaronder begrepen de Principaal van Opdrachtgever) wordt geleden:
 - a. Als gevolg van het aan Opdrachtnemer te wijten geheel of gedeeltelijk al dan niet tijdelijk stilleggen van het Werk ongeacht de reden daarvan; en/of
 - b. Door zijn tekortkomingen of onrechtmatige daad dan wel tekortkoming of onrechtmatige daad van zijn personeel of personen van wie hij zich bij de uitvoering van de overeenkomst bedient.
- 8.2. Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schade die Opdrachtgever of derden mochten lijden als gevolg van een gebrek in het Werk of de door Opdrachtnemer afgeleverde zaken, ook indien Opdrachtnemer geen verwijt treft ter zake van het ontstaan of het bestaan van dit gebrek. De Opdrachtnemer vrijwaart de Opdrachtgever voor alle aanspraken van derden jegens de Opdrachtgever in verband met milieuvervuiling voortvloeiend uit de werkzaamheden van de Opdrachtnemer.
- 8.3. Opdrachtnemer is voorts aansprakelijk voor schade, die voortvloeit uit de aanwezigheid en/of het gebruik op/in het Werk van door hem gebruikte of geleverde bouwstoffen, gereedschappen en materiaal alsmede voor alle transportschaden. Opdrachtnemer zal zich jegens Opdrachtgever niet

- beroepen op aansprakelijkheid beperkende bedingen waar derden zich jegens Opdrachtnemer op kunnen beroepen.
- 8.4. Ten aanzien van tekortkomingen in de nakoming van de verplichtingen door Opdrachtnemer of door hem ingeschakelde personen of andere derden is elk beroep op overmacht, waaronder maar niet uitsluitend vallen epidemieën, pandemieën, oorlogen en natuurrampen, uitgesloten. Van voor rekening van Opdrachtgever komende omstandigheden is in die gevallen evenmin sprake. Opdrachtnemer kan in een dergelijk geval geen aanspraak maken op kostenvergoeding of termijnverlenging. Aan Opdrachtnemer komt aldus geen beroep op de artikelen 6:258 BW, 7:753 BW en paragraaf 47 UAV 2012 en/of paragraaf 8 lid 5 UAV 2012 toe.
 - 8.5. Voor rekening van de Opdrachtnemer komen alle gerechtelijke of buitengerechtelijke kosten, daaronder begrepen de kosten van rechtskundige bijstand, welke Opdrachtgever moet maken ten gevolge van het tekortschieten dan wel onrechtmatige daad van de Opdrachtnemer.
 - 8.6. Voor zover het door Opdrachtnemer niet naleven van zijn contractuele dan wel wettelijke verplichtingen, tot gevolg zou hebben dat Opdrachtgever door derden, waaronder begrepen de Principaal, aansprakelijk wordt gesteld, verplicht de Opdrachtnemer zich hierbij Opdrachtgever voor alle gevolgen van deze aansprakelijkheid te vrijwaren.
 - 8.7. Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle gebreken in het Werk en/of de levering welke worden geconstateerd voor of bij de oplevering van het Werk en/of de levering.
 - 8.8. Opdrachtnemer is verplicht Opdrachtgever, c.q. de directie tijdig schriftelijk en ondubbelzinnig te waarschuwen voor fouten in de opdracht die de Opdrachtnemer kent of behoort te kennen als bedoeld in artikel 7:754 BW en voor zodanige fouten als bedoeld in par. 6 lid 14 UAV 2012, waaronder begrepen maar niet beperkt tot onjuistheden in de constructies, de bouwkundige detaillering, bouwkundige- en bestekstekeningen, werkwijzen, orders, aanwijzingen, alsmede ten aanzien van gebreken in de bouwstoffen en de hulpmiddelen die door Opdrachtgever ter beschikking worden gesteld. Opdrachtgever heeft recht op volledig verhaal van alle schade als bedoeld in lid 1 van dit artikel die het gevolg is van schending van de waarschuwingsplichten zoals in dit lid beschreven.
 - 8.9. Excepties en beperkingen van aansprakelijkheden, welke Opdrachtnemer met onderaannemers, leveranciers en/of derden overeenkomt, kunnen Opdrachtgever nimmer worden tegengeworpen.
 - 8.10. Voor de toepassing van dit artikel 8 zullen werknemers van Opdrachtgever als derden worden aangemerkt.
 - 8.11. Opdrachtgever is niet aansprakelijk voor enige schade en kosten van Opdrachtnemer, van door Opdrachtnemer ingeschakelde personen of van andere derden, waaronder schade en kosten wegens verlies of beschadiging van materiaal en/of materieel van de Opdrachtnemer of door hem ingeschakelde personen of andere derden, op grond van gedragingen van Opdrachtgever of zijn werknemers (of het afwezig zijn daarvan), behoudens en voor zover Opdrachtnemer kan aantonen dat er sprake is van opzet of grove schuld van Opdrachtgever. Indien en voor zover Opdrachtgever aansprakelijk is voor schade van de Opdrachtnemer of door hem ingeschakelde personen of andere derden en ter zake van die aansprakelijkheid is verzekerd, is hij slechts verplicht schade toegebracht aan de Opdrachtnemer of door hem ingeschakelde personen of andere derden te vergoeden tot ten hoogste het bedrag dat door zijn verzekeraar(s) wordt uitgekeerd. De polisvoorwaarden liggen voor Opdrachtnemer bij Opdrachtgever ter inzage.
 - 8.12. Opdrachtgever is in geen geval aansprakelijk voor bedrijfsschade en/of gevolgschade van Opdrachtnemer.

9. Verzekeringen

- 9.1. Het Werk van de Opdrachtnemer is meeverzekerd onder de CAR-verzekering van de Opdrachtgever, waarbij het eigen risico in geval van schade voor rekening van Opdrachtnemer is. De aanspraak op dekking van Opdrachtnemer ten laste van deze verzekering ontstaat pas nadat Opdrachtgever heeft verklaard er geen bezwaar tegen te hebben dat de schade in behandeling wordt genomen, nadat de schade is vastgesteld en tot het bedrag dat door Opdrachtgever akkoord is bevonden. De niet vergoede schade en/of het bedrag van het eigen risico is voor rekening van Opdrachtnemer. Het feit dat het Werk van de Opdrachtnemer is meeverzekerd, laat de verplichting van Opdrachtnemer zijn aansprakelijkheid voor het overige overeenkomstig de bepalingen van dit artikel deugdelijk te verzekeren onverlet. Schadebetalingen geschieden aan Opdrachtgever. De Opdrachtgever oordeelt bij uitsluiting over de uitkering van deze betalingen aan de Opdrachtnemer en/of derden. De Opdrachtgever is gerechtigd tot verrekening.
- 9.2. Onverminderd het bepaalde in het vorige lid van dit artikel dient de Opdrachtnemer voor eigen rekening zijn materieel en materialen, alsmede zijn aansprakelijkheid deugdelijk te verzekeren en verzekerd te houden, zonder verwijzing naar excepties of afwenteling op al dan niet eerder gesloten verzekeringen waaronder aansprakelijkheidsverzekeringen van andere partijen. In de polis moet met betrekking tot de aansprakelijkheidsverzekering een bepaling zijn opgenomen, waaruit blijkt dat de verzekerden en hun werknemers, ondergeschikten en personen voor wie de verzekerden aansprakelijk zijn, onderling en ten opzichte van elkaar als derden worden beschouwd.
- 9.3. Voor de wettelijke aansprakelijkheid met inbegrip van de WA-verzekering ten behoeve van de Opdrachtgever, architect, adviseur(s), Opdrachtnemer, onderaannemer(s), werknemers en installateurs geldt een dekking van minimaal € 1.000.000,00 per gebeurtenis voor schade hoe dan ook genaamd. De aansprakelijkheidsverzekering van Opdrachtnemer zal tenminste de hoedanigheid omvatten van de werkzaamheden en leveringen, die Opdrachtnemer voor Opdrachtgever uit zal voeren.
- 9.4. De door de Opdrachtnemer af te sluiten aansprakelijkheidsverzekering dient (secundaire) dekking te bieden voor de door de Opdrachtnemer eventueel in te schakelen onderaannemers.
- 9.5. Opdrachtnemer is verplicht de door hem te sluiten overeenkomsten met onderaannemers, leveranciers en/of derden de verzekeringsplicht als bedoeld in dit artikel contractueel op te nemen. De aansprakelijkheidsverzekeringen van Opdrachtnemer en diens in te schakelen onderaannemers, leveranciers en/of derden dienen in elk geval de aansprakelijkheid jegens de uiteindelijke afnemers c.q. gebruikers van het werk, c.q. de geleverde zaak na oplevering te omvatten ongeacht op welke plaats deze afnemers c.q. gebruikers in een keten van doorleveringen fungeren en ongeacht jegens wie deze afnemers c.q. gebruikers op onverschillig welke grond aansprakelijk zouden kunnen zijn.
- 9.6. Opdrachtnemer zal bij het aangaan van de verzekeringen als bedoeld in dit artikel bedingen dat alle schade door de assuradeur in overleg met de opdrachtgever worden geregeld en dat de uitkering van schadevergoeding zal geschieden aan opdrachtgever. De schademeldingsplicht berust bij Opdrachtnemer.
- 9.7. De Opdrachtnemer geeft op verzoek van de Opdrachtgever inzage in zijn polissen.
- 9.8. Indien bij de uitvoering van de Overeenkomst motorrijtuigen of ander rollend materieel wordt ingezet, dient Opdrachtnemer het risico van aansprakelijkheid voor schade te verzekeren jegens Opdrachtgever en/of derden overeenkomstig de wettelijke vereisten en met inachtneming van het van toepassing zijnde bestek en/of andere contractuele bepalingen. Opdrachtnemer garandeert en vrijwaart Opdrachtgever ter zake, dat:

- a. er ten behoeve van WAM-plichtige objecten een aansprakelijkheidsverzekering is afgesloten welke voldoet aan de bij of krachtens de Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen gestelde eisen, en tevens dekking biedt voor schade door gebruik van dat materieel;
 - b. er een cascoverzekering is afgesloten;
 - c. in de polis de Opdrachtgever als medeverzekerde wordt aangemerkt en dat verzekeraars geen regres kunnen nemen op de meeverzekerde Opdrachtgever;
 - d. de motorrijtuigen- en werkmaterieelverzekeringen geen uitsluitingen bevatten ten aanzien van het zogenaamde werkrisico en/of schade aan ondergrondse zaken, zoals kabels en leidingen.
- 9.9. Opdrachtgever wordt onherroepelijk gemachtigd om bij de respectievelijke verzekeraars te informeren of de verschuldigde premie is betaald. Opdrachtgever is gerechtigd de betaling op te schorten zolang de Opdrachtnemer niet aan zijn informatieplicht in deze heeft voldaan. Indien de Opdrachtnemer niet aan zijn verzekeringsplicht voldoet of ter zake daarvan geen informatie verstrekt, is Opdrachtgever gerechtigd de bedoelde aansprakelijkheden voor rekening van de Opdrachtnemer te verzekeren en de daarmee gemoeide kosten met de Opdrachtnemer te verrekenen.
- 9.10. De Opdrachtnemer die aan Opdrachtgever materiaal en/of materieel verhuurt, draagt zelf zorg voor de benodigde verzekeringen ten behoeve van de door haar geleverde zaken, waaronder een aansprakelijkheidsverzekering (zie ook artikel 8.11).
- 9.11. Indien Opdrachtnemer onder enige door Opdrachtnemer gesloten verzekering verplicht is een eigen risico te betalen, kan Opdrachtnemer dat eigen risico niet op Opdrachtgever verhalen.
- 10. Niet overdraagbaarheid en niet-uitbesteding; cessie en verpanding**
- 10.1. Opdrachtnemer zal de uitvoering van de Overeenkomst, geheel noch gedeeltelijk, aan een derde mogen overdragen of uitbesteden, tenzij met voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtgever. Opdrachtgever zal aan deze toestemming voorwaarden kunnen verbinden.
- 10.2. Indien Opdrachtnemer het Werk na verkregen toestemming van Opdrachtgever opdraagt aan een ander, dient hij daarvan onverwijld een schriftelijk contract op te stellen, waarvan de voorwaarden van deze Overeenkomst deel dienen uit te maken, in dier voege dat Opdrachtnemer daarin de rechtspositie inneemt van Opdrachtgever en de leverancier/onderaannemer die van Opdrachtnemer.
De toestemming als bedoeld in lid 1 van dit artikel laat onverlet de verantwoordelijkheid van Opdrachtnemer voor een juiste nakoming van de Overeenkomst.
- 10.3. Indien Opdrachtnemer het Werk ondanks de verkregen toestemming als bedoeld in lid 2 voor eigen rekening en risico opdraagt aan een derde anders dan waarvoor toestemming is verkregen, dan dient Opdrachtnemer Opdrachtgever hiervan onverwijld schriftelijk op de hoogte te stellen. Opdrachtgever is gerechtigd zijn toestemming aan het contracteren met deze derde voorwaardelijk te bekrachtigen, dan wel zijn toestemming te onthouden, in welk laatstgenoemde geval Opdrachtnemer verplicht is de Overeenkomst met deze derde te ontbinden, zonder dat dit Opdrachtnemer recht geeft op enige vergoeding van Opdrachtgever en onverminderd het recht van Opdrachtgever op volledig verhaal van schade en kosten op Opdrachtnemer.
- 10.4. De vorderingen die Opdrachtnemer ingevolge de Overeenkomst op Opdrachtgever verkrijgt zijn onoverdraagbaar in de zin van art. 3:83 lid 2 BW. De Opdrachtnemer kan en mag zijn vorderingen tot betaling van de aan de Opdrachtgever te betalen facturen in afwijking van de vorige volzin uitsluitend verpanden aan zijn huisbankier, bij wie de Opdrachtnemer een rekening aanhoudt waarop de Opdrachtgever dient te betalen.

11. **Intellectuele eigendoms- en auteursrechten**

- 11.1. De tekeningen, berekeningen, bestekken, gietmodellen, constructies, schema's, calculaties en andere bescheiden, die door de Opdrachtgever aan Opdrachtnemer en/of derden zijn verstrekt zijn en blijven eigendom van Opdrachtgever, waarbij Opdrachtgever zal gelden als hun maker en/of ontwerper.
- 11.2. Opdrachtnemer zal de in lid 1 van dit artikel genoemde zaken niet mogen gebruiken, noch doen of laten gebruiken door derden voor of in verband met enig ander doel dan het verrichten van de leveringen c.q. van werkzaamheden voor Opdrachtgever, tenzij Opdrachtgever uitdrukkelijk van tevoren schriftelijk toestemming heeft gegeven. Na levering van de zaken en/of oplevering van de verrichte werkzaamheden zal Opdrachtnemer op eerste verzoek van Opdrachtgever de in lid 1 genoemde zaken aan Opdrachtgever retourneren en/of overhandigen.
- 11.3. Indien deze overhandiging of retournatie uitblijft zal Opdrachtgever gerechtigd zijn om zijn betalingsverplichting op te schorten totdat de tekeningen en bescheiden wel door hem ontvangen zijn, dit onverminderd het recht van Opdrachtgever om wegens andere redenen zijn betalingsverplichting op te schorten. Indien Opdrachtnemer ook na ingebrekestelling niet binnen vijf werkdagen de genoemde zaken heeft geretourneerd of overhandigd, zal Opdrachtnemer aan Opdrachtgever een direct opeisbare boete verbeuren van 10% (tien procent) van de met de betreffende Overeenkomstopdracht of offerte gemoeide aanneemsom of prijs. Indien de Opdrachtnemer een andere verplichting uit hoofde van lid 2 of 4 van dit artikel schendt, verbeurt hij de voornoemde boete direct, zonder ingebrekestelling, een en ander ongeacht of deze overtreding aan de Opdrachtnemer kan worden toegerekend en onverminderd het recht van Opdrachtgever om dienaangaande nakoming en/of schadevergoeding te vorderen.
- 11.4. Opdrachtnemer verplicht zich alle intellectuele en industriële eigendomsrechten, waaronder het auteursrecht en meer specifiek de rechten tot verveelvoudiging en openbaarmaking in de zin van de Auteurswet 1912, op alle door Opdrachtnemer in het kader van de Overeenkomst, alleen of in samenwerking met derden, vervaardigde respectievelijk te vervaardigen ontwerpen, tekeningen, schetsen, modellen etc., aan Opdrachtgever in eigendom over te dragen en draagt, voor zover mogelijk, deze rechten reeds hierbij aan Opdrachtgever in eigendom over, welke eigendomsoverdracht door Opdrachtgever wordt aanvaard. Deze verplichting heeft geen betrekking op intellectuele en industriële eigendomsrechten die onafhankelijk van de Overeenkomst aan Opdrachtnemer of zijn leverancier toebehoren. Opdrachtnemer erkent dat hij voor en in verband met de overdracht van de hiervoor genoemde rechten geen vergoeding kan of zal vorderen, daar deze is begrepen in de vergoeding die hij van Opdrachtgever voor zijn opdracht ontvangt.
- 11.5. Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever tegen aanspraken van derden wegens inbreuk op auteurs- en/of octrooirechten, ter zake van door Opdrachtnemer zaken en/of verrichte werkzaamheden.

12. **Geheimhouding**

- 12.1. Opdrachtnemer verplicht zich, behoudens voor zover behoorlijke uitvoering van de Overeenkomst contact met derden noodzakelijk maakt, tot geheimhouding tegenover derden van alle tekeningen, modellen, constructies, schema's e.d. en andere bedrijfsinformatie en knowhow, in de meest ruime zin des woords, afkomstig van Opdrachtgever of diens Principaal die Opdrachtnemer uit hoofde van de Overeenkomst ter kennis zijn gebracht of gekomen.

- 12.2. Zonder schriftelijke toestemming van Opdrachtgever is het Opdrachtnemer niet toegestaan met betrekking tot het Werk rechtstreeks met derden te corresponderen. Wanneer de Opdrachtnemer met toestemming van Opdrachtgever, rechtstreeks met derden correspondeert, dienen terstond afschriften aan Opdrachtgever te worden toegezonden.
- 12.3. Indien de in dit artikel genoemde verplichtingen door Opdrachtnemer worden geschonden, verbeurt Opdrachtnemer aan Opdrachtgever een direct opeisbare boete van 10% (tien procent) van de met de betreffende Overeenkomst gemoeide aanneemsom of prijs, onverminderd het recht van Opdrachtgever om nakoming en/of volledige schadevergoeding te vorderen.

13. **Gehele of gedeeltelijke ontbinding**

13.1. In de navolgende gevallen heeft Opdrachtgever het recht de overeenkomst geheel of gedeeltelijk schriftelijk te ontbinden, onverminderd zijn overige rechten, waaronder het recht op schadevergoeding:

- a. indien een of meerdere bepaling(en) van de Overeenkomst niet, niet tijdig of niet behoorlijk wordt of worden nageleefd;
- b. indien Opdrachtnemer een akkoord aan zijn crediteuren aanbiedt, zijn faillissement of (voorlopige) surséance van betaling aanvraagt, dan wel krachtens wetsbepaling onder bewind, beheer of curatele wordt gesteld;
- c. indien Opdrachtnemer failliet wordt verklaard;
- d. indien Opdrachtnemer (onderdelen van) zijn onderneming geheel of gedeeltelijk overdraagt, liquideert of stillegt;
- e. indien op de zaken of een gedeelte van de zaken van Opdrachtnemer conservatoir of executoriaal beslag wordt gelegd;
- f. indien de Opdrachtnemer met de uitvoering van de Overeenkomst onvoldoende voortgang maakt, daaraan onvoldoende zorg besteedt en/of onvoldoende (deugdelijk opgeleid en/of bekwaam) personeel of materiaal inzet;
- g. in gevallen waarin naar het oordeel van Opdrachtgever sprake is van verminderde kredietwaardigheid van de Opdrachtnemer;
- h. indien de zeggenschap over de Opdrachtnemer wijzigt.

Opdrachtgever is gerechtigd in de bovengenoemde gevallen tot ontbinding over te gaan zonder dat een voorafgaande ingebrekestelling of rechterlijke tussenkomst is vereist, behoudens in de gevallen a, e, f, g en h. Indien de Opdrachtnemer bij de uitvoering van zijn verplichtingen zodanig ernstig tekortschiet c.q. zodanig slecht werk levert dat het van de Opdrachtgever redelijkerwijs niet gevergd kan worden dat hij door middel van een ingebrekestelling een herkansing biedt, is de Opdrachtgever gerechtigd om zonder ingebrekestelling tot ontbinding over te gaan.

- 13.2. Bij gehele of gedeeltelijke ontbinding heeft opdrachtgever, onverminderd zijn recht op schadevergoeding het recht;
- a. de reeds geleverde, maar niet (meer) te gebruiken zaken en/of het reeds uitgevoerde Werk voor rekening van Opdrachtnemer naar hem terug te sturen respectievelijk af te breken en de voor deze zaken respectievelijk dit Werk reeds gedane betalingen terug te vorderen.
 - b. na schriftelijke kennisgeving de overeenkomst zelf of door derden te doen voltooien voor rekening en risico van Opdrachtnemer eventueel met gebruikmaking van de al door de Opdrachtnemer geleverde/uitgevoerde werkzaamheden en de door de Opdrachtnemer geleverde respectievelijk op het Werk aangevoerde materialen, materieel e.d. al dan niet tegen een achteraf overeen te komen redelijke vergoeding.

- c. zich, indien sprake is van opslag in een afgesloten container van de opdrachtnemer, toegang te verschaffen tot die container, indien de Opdrachtnemer ondanks schriftelijke sommatie daartoe nalaat Opdrachtgever toegang verschaffen.
- 13.3. De vorderingen die Opdrachtgever ten gevolge van de ontbinding van de Overeenkomst mocht hebben of verkrijgen, inclusief zijn eventuele vordering tot vergoeding van schade en kosten zijn terstond geheel opeisbaar.
- 13.4. Indien sprake is van gehele of gedeeltelijke ontbinding door Opdrachtgever is de Opdrachtnemer niet gerechtigd om zonder schriftelijke toestemming van Opdrachtgever (aan Opdrachtnemer toebehorende) zaken van de bouwplaats te verwijderen.

14. **Opzegging**

- 14.1. De Opdrachtgever is te allen tijde gerechtigd om de Overeenkomst door opzegging te beëindigen. De opzeggingsvergoeding waarop de Opdrachtnemer in dat geval aanspraak kan maken is beperkt tot de aantoonbare directe kosten die de Opdrachtnemer reeds ter uitvoering van de Overeenkomst heeft gemaakt. Indien de opzegging samenhangt met een opzegging door de Principaal van de met de Opdrachtgever gesloten overeenkomst is deze vergoeding bovendien beperkt tot een aandeel van de door de Opdrachtgever van de Principaal te ontvangen opzegvergoeding, evenredig aan het aandeel dat de tussen de Opdrachtgever en de Opdrachtnemer overeengekomen prijs/aanneemsom uitmaakt van de tussen de Principaal en de Opdrachtgever overeengekomen aanneemsom.

15. **Facturering en betaling**

- 15.1. De betalingen zullen geschieden aan de hand van het bij de Overeenkomst gevoegde betaalschema en bij gebreke daarvan achteraf na voltooiing van het Werk. De Opdrachtgever zal uiterlijk binnen 45 dagen na ontvangst van de factuur het op de factuur vermelde bedrag betalen per bank- of giro-overschrijving. Mits goedkeuring van de factuur door de projectleider van de Opdrachtgever. Betaling van de facturen impliceert niet automatisch de aanvaarding of goedkeuring van de werkzaamheden.
- 15.2. De Opdrachtnemer dient in geval van onderaanneming op zijn factuur te vermelden dat de omzetbelasting wordt verlegd, tenzij de belastingdienst -die ter zake bevoegd is- schriftelijk heeft medegedeeld dat ten aanzien van het Werk de verleggingsregeling niet van toepassing is. De Opdrachtnemer dient deze bepaling in eventueel door hem af te sluiten onderaannemingsovereenkomsten op te nemen. Op de factuur dient minimaal het volgende vermeld te worden:
- de factuurdatum;
 - het factuurnummer; het factuurbedrag;
 - naam, adres (geen postbus) en btw-nummer van Opdrachtnemer;
 - nummer handelsregister (Kamer van Koophandel);
 - projectnummer en projectnaam;
 - inkoopnummer.
- 15.3. Facturen worden niet door Opdrachtgever in behandeling genomen en zullen aan de Opdrachtnemer worden geretourneerd, indien:
- niet alle onder 15.2 opgenomen gegevens zijn vermeld; en/of
 - niet voldaan wordt aan de Wet op de Omzetbelasting 1968; en/of

- ingeval in de Overeenkomst is bepaald, dat de Wet Ketenaansprakelijkheid van toepassing is en desondanks niet is voldaan aan de eisen zoals gesteld in artikel 29 lid 6 van deze Voorwaarden.

15.4. Bij ontvangst van een factuur door de Opdrachtgever, dient deze, in geval van onderaanneming, in het bezit te zijn van de volgende door de Opdrachtnemer verstrekte documenten:

- een uittreksel van het handelsregister (KvK) niet ouder dan één jaar (digitaal gewaarmerkt of kopie origineel met handtekening);
- een schone verklaring betalingsgedrag van de belastingdienst niet ouder dan drie maanden;
- de G-rekeningovereenkomst met de belastingdienst.

Voor ZZP-ers (zelfstandige zonder personeel) volstaat:

- het uittreksel uit het handelsregister (KvK) niet ouder dan één jaar (digitaal gewaarmerkt of kopie van origineel met handtekening);
- hetgeen gesteld is in de artikelen 28 t/m 30 van deze Voorwaarden.

Indien bovengenoemde bescheiden niet aanwezig of niet meer geldig zijn, zal de Opdrachtgever de ZZP-uren beschouwen als uren eigen personeel van de Opdrachtnemer en dus afstorten naar de G-rekening.

15.5. Indien een factuur door de Opdrachtgever retour wordt gestuurd omdat niet wordt voldaan aan de gestelde criteria, dient er een factuur met een nieuwe factuurdatum te worden gestuurd.

15.6. Zowel de Opdrachtgever als de Opdrachtnemer zullen het overeenkomstnummer en de projectomschrijving als vermeld in de Overeenkomst in hun administratie opnemen.

15.7. De facturen dienen gericht te worden aan: facturatie@fraanje.com, onder vermelding van de plaats van de vestiging van Opdrachtgever waarmee de Overeenkomst gesloten is.

15.8. Opdrachtgever is steeds gerechtigd vorderingen uit welke hoofde ook, te verrekenen met hetgeen hij aan Opdrachtnemer verschuldigd is.

15.9. Opdrachtgever is te allen tijde bevoegd te eisen, alvorens enige betaling te verrichten, naast of in plaats van eigendomsoverdracht van de gekochte zaken, respectievelijk de (verdere) uitvoering van de opdracht te verlangen, dat Opdrachtnemer voor zijn rekening een onvoorwaardelijke en onherroepelijke bankgarantie afgeeft om de nakoming van zijn verplichtingen zeker te stellen.

15.10. Tenzij anders overeengekomen zal Opdrachtnemer door Opdrachtgever nimmer vooruit worden betaald en/of kan Opdrachtgever nimmer verplicht worden jegens Opdrachtnemer zekerheid te stellen, in welke vorm dan ook.

16. Privacy

16.1. Indien ten behoeve van de uitvoering van de Overeenkomst persoonsgegevens van kopers nodig zijn, zal Opdrachtnemer deze persoonsgegevens gebruiken c.q. verwerken in overeenstemming met de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Het verwerken van de persoonsgegevens door de Opdrachtnemer is geen kerntaak en volgt uit de uitvoering van de Overeenkomst. Opdrachtnemer is geen verwerker van persoonsgegevens. Opdrachtnemer is verwerkingsverantwoordelijke.

16.2. De werkzaamheden in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst waarbij door de Opdrachtnemer persoonsgegevens worden gebruikt c.q. verwerkt zijn beperkt tot het volgende:

- a. Opdrachtnemer gebruikt de persoonsgegevens van de kopers slechts om te communiceren over de (mogelijk) uit te voeren werkzaamheden of de te leveren materialen aan de kopers en voor het uitvoeren van werkzaamheden en/of (af)leveren van materialen;

- b. In het geval Opdrachtnemer verlies, misbruik en/of enige andere vorm van onrechtmatige verwerking van persoonsgegevens en/of een datalek vermoedt of constateert, zal hij Opdrachtgever hieromtrent onmiddellijk althans uiterlijk binnen 24 uur inhoudelijk informeren, door een e-mail te sturen aan info@fraanje.com. Partijen bepalen in onderling overleg hoe verder te handelen.
 - c. Opdrachtnemer is zelf verantwoordelijk voor een juiste omgang met de persoonsgegevens en aansprakelijk ingeval van schending van de voorschriften van de AVG, overige privacyregelgeving en/of een datalek door hem of door hem ingeschakelde derden. Opdrachtnemer is gehouden Opdrachtgever te vrijwaren van alle aanspraken die met een schending van de AVG, privacyregelgeving en/of een datalek binnen zijn organisatie optreden samenhangen, waaronder mede begrepen boetes van de Autoriteit Persoonsgegevens.
- 16.3. Opdrachtnemer zal geen persoonsgegevens aan een derde verstrekken.
 - 16.4. Opdrachtnemer houdt de van Opdrachtgever verkregen persoonsgegevens en/of door Opdrachtnemer verzamelde persoonsgegevens geheim en verplicht zijn medewerkers ook tot strikte geheimhouding.
 - 16.5. Opdrachtnemer zal de persoonsgegevens alleen verwerken in landen binnen de Europese Economische Ruimte (EER) en conform de binnen de EER geldende privacywetgeving. Doorgifte naar landen buiten de EER is verboden.
 - 16.6. Onverminderd andersluidende schriftelijke opdracht van Opdrachtgever zal Opdrachtnemer in geval van beëindiging van de Overeenkomst onverwijld alle persoonsgegevens aan Opdrachtgever retourneren en alle digitale kopieën van de persoonsgegevens vernietigen.
 - 16.7. Op en om het bouwterrein wordt mogelijk gebruik gemaakt van camerabewaking en detectie om diefstal tegen te gaan. Camerabeelden worden bewaard conform de AVG. Beelden waarop een incident is vastgelegd kunnen worden overgedragen aan bevoegd gezag.

II BIJZONDER GEDEELTE

Onderdeel A: Inkoopvoorwaarden

In geval van inkoop van zaken gelden niet alleen de artikelen van dit hoofdstuk, doch tevens de artikelen uit het Algemeen Gedeelte en voorts de artikelen uit het navolgende onderdeel B “Onderaannemingsvoorwaarden”, voor zover deze daarvoor in aanmerking komen, bijvoorbeeld indien in de overeenkomst is bepaald, dat daarop de Wet Ketenaansprakelijkheid van toepassing. Is dit het geval dan zijn de in onderdeel B “Onderaannemingsvoorwaarden” opgenomen artikelen 28 t/m 30 van toepassing.

17. Prijzen

- 17.1. De prijzen gelden franco Werk en zijn inclusief alle kosten van emballage, inlading, transport, uitlading van de zaken en de kosten van verzekering. Tenzij anders overeengekomen, zijn de prijzen exclusief BTW. Van bijkomende kosten voor Opdrachtgever die op enigerlei verband houden met de levering van zaken door Opdrachtnemer kan aldus in geen geval sprake zijn.

18. Levertijd, wijze van levering, plaats en tijdstip van levering.

- 18.1. Tenzij schriftelijk anders overeengekomen geschiedt de levering franco Werk inclusief emballage, inlading, transport, uitlading en de kosten van verzekering: de zaken reizen derhalve voor rekening en risico van Opdrachtnemer. Breuk en/of beschadiging ontstaan bij het transport, laden en/of

bijlossen en tassen, zijn te allen tijde voor rekening en risico van Opdrachtnemer, ook wanneer de breuk /of beschadiging later wordt geconstateerd, tenzij de Opdrachtnemer aantoont dat de schade is ontstaan door opzet of grove schuld van (werknemers van) Opdrachtgever en/of zijn leidinggevend personeel.

- 18.2. De leveringen dienen op het in de Overeenkomst vastgestelde tijdstip en plaats te geschieden, tenzij Opdrachtgever schriftelijk heeft ingestemd met een ander tijdstip of adres. Indien Opdrachtgever om welke reden ook niet in staat is de zaken op het overeengekomen tijdstip en/of conform het vastgestelde leverschema in ontvangst te nemen, zal de Opdrachtnemer/leverancier nadat Opdrachtgever hiervan melding heeft gemaakt de zaken bewaren, beveiligen en alle redelijke maatregelen treffen om achteruitgang in kwaliteit te voorkomen, totdat zij geleverd kunnen worden en vervolgens geleverd zijn.
- 18.3. De in de Overeenkomst vermelde levertijd en/of het vastgestelde laatst geldende leverschema bindt de Opdrachtnemer, met dien verstande dat Opdrachtgever het recht heeft zonder dat de Opdrachtnemer aanspraak heeft op prijswijziging of enige andere vergoeding, het moment van levering nader vast te stellen door afroep en daarmee in te passen in de voortgang van het Werk.
- 18.4. Opdrachtgever is steeds bevoegd de daaropvolgende door de Opdrachtnemer te verrichten prestatie nader te bepalen en daarmee in te passen in de voortgang van het Werk, ook indien de Overeenkomst een –andere– bepaalde volgorde mocht inhouden. Wat het Werk in dit verband verlangt staat uitsluitend ter beoordeling van Opdrachtgever.
- 18.5. Indien Opdrachtgever voor de levering verlangt dat de zaken op een andere dan de overeengekomen plaats worden geleverd, zal de Opdrachtnemer gehouden zijn hieraan zijn medewerking te verlenen. Opdrachtgever zal enkel gehouden zijn aan Opdrachtnemer extra transportkosten te vergoeden, voor zover Opdrachtnemer kan aantonen dat hij deze kosten daadwerkelijk heeft moeten maken, als gevolg van de verandering van de plaats van levering. Andere door Opdrachtnemer gemaakt extra transporten, komen niet voor vergoeding door Opdrachtgever in aanmerking.
- 18.6. Opdrachtnemer zal, zodra zich omstandigheden voordoen of te voorzien zijn waardoor hij aan zijn in dit artikel opgenomen verplichtingen onder de Overeenkomst niet kan voldoen, Opdrachtgever hiervan onmiddellijk schriftelijk op de hoogte stellen, met vermelding van de aard van deze omstandigheden, de door hem getroffen of te treffen maatregelen en de vermoedelijke duur van de vertraging, bij gebreke waarvan Opdrachtnemer zich later niet meer op deze omstandigheden c.q. op overmacht kan beroepen. De artikelen 8 en 13 zijn onverkort van toepassing.

19. **Wijzigingen in de Overeenkomst**

- 19.1. Opdrachtnemer is behoudens uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van Opdrachtgever niet gerechtigd wijzigingen van welke aard dan ook aan te brengen in de overeenkomst. Indien Opdrachtgever schriftelijk met wijziging van de Overeenkomst instemt, zal Opdrachtnemer de eventuele consequenties in prijs en/of levertijd zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen twee weken, schriftelijk aan Opdrachtgever meedelen. Wijziging in prijs en levertijd zijn niet bindend, dan nadat deze schriftelijk door Opdrachtgever zijn aanvaard. Indien wijziging(en) door of vanwege Opdrachtgever niet of niet dan met onevenredig grote prijs- dan wel levertijdcondities kunnen worden doorgevoerd en partijen hierover geen overstemming bereiken, heeft Opdrachtgever het recht om de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk te ontbinden en de werkzaamheden door derden te laten uitvoeren.

19.2. Het is Opdrachtnemer niet toegestaan rechtstreeks contact op te nemen of te houden noch rechtstreeks prijsopgaven/aanbiedingen te doen aan de Principaal.

20. **Verpakking en schade tijdens transport**

20.1. Opdrachtnemer zal de zaken zodanig verpakken en/of beveiligen, dat deze bij normaal vervoer de plaats van bestemming in goede staat bereiken en aldaar veilig kunnen worden gelost. Eventueel door Opdrachtgever aan de verpakking en/of beveiliging gestelde bijzondere eisen zullen door Opdrachtnemer zorgvuldig in acht worden genomen. De verpakking en/of beveiliging dient aan de relevante wettelijke voorschriften te voldoen.

20.2. Opdrachtnemer zal de instructies van Opdrachtgever met betrekking tot het conserveren, merken, verzenden, verzekeren van het transportrisico en leveren van verzendingdocumenten stipt opvolgen.

21. **Eigendom en risico**

21.1. De eigendom en het risico van zaken gaat op Opdrachtgever over op het tijdstip dat deze zaken conform de Overeenkomst aan Opdrachtgever zijn geleverd en/of gemonteerd, en door Opdrachtgever zijn goedgekeurd, tenzij schriftelijk anders is overeengekomen.

21.2. In de gevallen waarin schriftelijk is overeengekomen dat de eigendom van de zaken reeds voor levering en goedkeuring overgaat, is de Opdrachtnemer gehouden deze zaken voldoende te verzekeren en als een goed huisvader te houden tot het moment van levering en op voor derden kenbare wijze individualiseren en kenmerken als zijnde eigendom van Opdrachtgever. Een zodanige eigendomsovergang houdt geen goedkeuring in van de te leveren of vervaardigde zaken. Het risico van de zaken gaat op Opdrachtgever over bij aflevering.

21.3. Ingeval zaken teruggezonden en/of niet geaccepteerd worden, worden eigendom en risico geacht nooit op Opdrachtgever te zijn overgegaan.

22. **Acceptatie en weigering**

22.1. De levering wordt eerst geacht door Opdrachtgever te zijn aanvaard, wanneer de levering is goedgekeurd door Opdrachtgever en de Principaal. Tot een maand na datum van levering hebben Opdrachtgever en/of Principaal en/of directie van Werk de bevoegdheid het geleverde af te keuren, zodat alle andere termijnen waarbinnen moet worden gereclameerd tegenover Opdrachtgever in dit verband niet gelden.

22.2. Ingeval van afkeuring zal Opdrachtgever Opdrachtnemer hiervan onmiddellijk in kennis stellen. Opdrachtnemer zal afgekeurde zaken op eerste verzoek afvoeren. Bij gebreke van verwijdering van de afgekeurde zaken is Opdrachtgever gerechtigd deze op kosten en voor risico van Opdrachtnemer te retourneren.

22.3. Onverminderd het recht van ontbinding en eventuele schadevergoeding heeft Opdrachtgever na afkeuring van het geleverde het recht binnen een door hem te stellen termijn levering te verlangen van nieuwe zaken die wel aan de keuringseisen voldoen, zonder hierbij tot enige extra vergoeding gehouden te zijn.

23. **Facturering en betaling**

23.1. Onverminderd het bepaalde in artikel 15 van deze voorwaarden vindt betaling plaats onder voorbehoud van goedkeuring van de levering en ontvangst van alle bijbehorende documentatie, kwaliteits- en garantiecertificaten en van de betreffende facturen. Betaling door Opdrachtgever van

de geleverde zaken ontslaat Opdrachtnemer niet van enige garantie en/of aansprakelijkheid zoals deze voortvloeien uit de Overeenkomst of de wet.

24. **Geschillenregeling: toepasselijk recht**

- 24.1. De Overeenkomst wordt uitsluitend door Nederlands recht beheerst. De toepasselijkheid van het Weens Koopverdrag is uitdrukkelijk uitgesloten.
- 24.2. Alle geschillen, welke tussen partijen mochten rijzen in verband met of naar aanleiding van een tussen hen gesloten Overeenkomst, daaronder begrepen die geschillen welke slechts door één van de partijen als zodanig worden beschouwd, zullen met uitsluiting van iedere andere rechter in eerste instantie worden beslecht door de bevoegde rechter van de rechtbank Rotterdam.
- 24.3. Indien sprake is van een (dreigend) geschil tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever, is Opdrachtnemer in geen geval gerechtigd de Overeenkomst op te schorten of te wijzigen.

Onderdeel B: Onderaannemingsvoorwaarden

In geval van onderaanneming gelden niet alleen de artikelen uit dit hoofdstuk B, doch tevens de artikelen uit het Algemeen gedeelte en voorts de artikelen uit het voorgaande onderdeel A voor zover de levering van zaken mede in de overeenkomst van onderaanneming is begrepen.

25. **Uitvoering, organisatie en planning**

- 25.1. Opdrachtnemer is verplicht de hem opgedragen werkzaamheden uit te voeren naar de eisen van goed, deugdelijk en vakkundig werk met gebruikmaking van deugdelijke materialen, geschikt voor het doel waarvoor zij/het is bestemd. Opdrachtnemer is verplicht de door Opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen op te volgen.
- 25.2. Indien de Overeenkomst in enige werkzaamheid niet voorziet, welke naar de aard daarvan wel tot de opdracht behoort, dan wel indien tijdens de uitvoering van de opdracht vanwege overheidsinstanties, -diensten of nutsbedrijven nadere voorschriften worden gesteld, is Opdrachtnemer verplicht deze werkzaamheid te verrichten c.q. uitvoering aan deze voorschriften te geven zonder dat dit aanspraak geeft op enige verrekening.
- 25.3. Alle werkzaamheden dienen verricht te worden met gebruikmaking van hulpmaterieel, handgereedschap enz. van de Opdrachtnemer. Ten behoeve van de werkzaamheden krijgt de Opdrachtnemer van de Opdrachtgever de beschikking over een schaft- en toiletgelegenheid en kan de Opdrachtnemer gebruik maken van elektra (vanaf zwerfkasten). Indien door of vanwege Opdrachtgever, water of kraanhulp ter beschikking wordt gesteld, is Opdrachtgever gerechtigd deze aan Opdrachtnemer in rekening te brengen.
- 25.4. De gebouwen en het terrein worden vóór de werkzaamheden schoon ter beschikking gesteld. De Opdrachtnemer zal de gebouwen en het terrein, na de uitvoering van de werkzaamheden weer schoon opleveren aan de Opdrachtgever.

Eventuele schade en/of verontreiniging voortvloeiend uit door (personeel van) Opdrachtnemer en/of diens (door de Opdrachtgever goedgekeurde) Opdrachtnemer(s) uitgevoerde werkzaamheden, zullen voor rekening van de Opdrachtnemer worden hersteld en/of schoongemaakt. Indien werkzaamheden moeten worden verricht op of aan reeds gereedgekomen onderdelen van het werk, zoals gestukadoorde wanden, tegelwerk, schilderwerk, beglazing, sanitair e.d., dient de Opdrachtnemer beschermende maatregelen te nemen om beschadiging en/of vervuiling van deze onderdelen te voorkomen. Eventueel door de Opdrachtnemer veroorzaakte schade zal op de aanneemsom in mindering worden gebracht.

25.5. De Opdrachtnemer zal afval en restproducten ten gevolge van zijn werkzaamheden dagelijks opruimen en afvoeren zoals specifiek in de Overeenkomst is vastgelegd of indien dit niet is vastgelegd, volgens de bouwplaatsregels.

Emballagemateriaal, KGA en/of gevaarlijke stoffen voortvloeiend uit de activiteiten van Opdrachtnemer, worden door Opdrachtnemer en voor zijn rekening afgevoerd. Bij het niet tijdig of volledig voldoen hieraan zal Opdrachtgever dit op kosten van Opdrachtnemer verrichten en verrekenen met het eerstvolgende termijnbedrag.

25.6. Opdrachtnemer zal Opdrachtgever vóór aanvang van diens aangenomen werkzaamheden voorzien van attesten, certificaten en informatie betreffende de samenstelling van de door hem te verwerken producten en de aanwezigheid daarin van schadelijke stoffen voor de volksgezondheid en/of het milieu en de ter zake van deze producten geldende gebruiks-, verwerkings- en veiligheidsvoorschriften.

25.7. Opdrachtnemer zal zich houden aan de geldende Nederlandse en Europese wetgeving, inclusief de bouwplaatsregels. Opdrachtnemer zal zijn werknemers zodanig instrueren dat voldaan wordt aan genoemde wetgeving en regelgeving.

25.8. Opdrachtnemer zal met de uitvoering van het Werk een aanvang nemen op het tijdstip vermeld in de Overeenkomst. Het is hem bekend dat zijn werkzaamheden moeten worden ingepast in het bij de hoofdaannemingsovereenkomst behorende tijdschema. De Opdrachtnemer dient de werkzaamheden zodanig te coördineren en organiseren - waaronder het inzetten van voldoende en vakkundig personeel - dat dit tijdschema zonder stagnatie door hem kan worden gevolgd en de werkzaamheden op te leveren op het tijdstip vermeld in de Overeenkomst en het tijdschema. Opdrachtgever heeft het recht de volgorde van de uit te voeren werkzaamheden te wijzigen ingeval hij dat wenselijk oordeelt in verband met de voortgang van de bouw, zonder deswege tot vergoeding van schade en kosten te zijn gehouden.

Wijzigingen die optreden in het tijdschema, die van toepassing zijn in de relatie tussen Opdrachtgever en de Principaal, zijn te allen tijde overeenkomstig van toepassing in de relatie tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer, zonder dat deze wijzigingen recht geven op aanpassing in de relatie tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer, zonder dat deze wijzigingen recht geven op aanpassing van de prijs of tot aanspraak op meerwerk kunnen leiden. Opdrachtgever zal Opdrachtnemer van deze wijzigingen op de hoogte stellen.

25.9. Indien Opdrachtnemer (voorziet dat hij) zijn contractuele prestatie niet op het overeengekomen tijdstip dan wel binnen het overeengekomen tijdstip dan wel binnen het overeengekomen tijdschema zal kunnen voltooien, is hij verplicht Opdrachtgever hiervan onmiddellijk schriftelijk in kennis te stellen. Wanneer de Opdrachtnemer in verband met het vorenstaande extra kosten moet maken zoals overwerkvergoedingen e.d. komen deze kosten uitdrukkelijk voor zijn rekening.

25.10. De wijze van uitvoering van het Werk moet zodanig zijn, dat voor Opdrachtgever dan wel voor de Principaal en/of derden geen nodeloze hinder te duchten is. Opdrachtnemer dient het Werk zodanig uit te voeren dat daardoor schade aan persoon, goed of milieu zoveel mogelijk wordt beperkt. Opdrachtgever is gerechtigd (werknemers van of namens) Opdrachtnemer de toegang tot het werkterrein te ontzeggen ingeval Opdrachtgever van oordeel is dat er sprake is van nodeloze hinder, c.q. wangedrag op grond waarvan (kans op) schade optreedt aan persoon, goed of milieu, zonder dat Opdrachtgever tot enige vergoeding gehouden zal zijn en onverminderd het bepaalde in artikel 13 van deze Voorwaarden, alsmede de verplichting van Opdrachtnemer tot vergoeding van hierdoor ontstane schade en kosten.

- 25.11. De Opdrachtnemer zorgt voor voldoende dagelijks toezicht op het Werk tijdens de uitvoering door een persoon die de Nederlandse taal machtig is. De Opdrachtnemer zorgt ervoor dat de Opdrachtgever steeds dezelfde persoon als aanspreekpunt heeft.
- 25.12. Het is de Opdrachtnemer niet toegestaan rechtstreeks een prijsopgave te doen aan de Principaal noch van deze een bestelling of opdracht te aanvaarden, tenzij dit gebeurt met schriftelijke toestemming van de Opdrachtgever.
- 25.13. Opdrachtnemer zal bij de planning van zijn werkzaamheden rekening houden met de collectieve zomervakantie van Opdrachtgever en andere roostervrije- of vakantiedagen van Opdrachtgever. Op vakantiedagen en roostervrije dagen van Opdrachtgever wordt er op de bouwplaats niet gewerkt, tenzij projectmatig anders wordt overeengekomen.

De Opdrachtnemer dient hieromtrent actuele informatie op te vragen bij de Opdrachtgever. De werktijden en vakanties van de Opdrachtnemer zullen gelijke tred houden met de werktijden van het personeel van de Opdrachtgever indien werkzaamheden op de bouwlocatie worden verricht. De Opdrachtnemer dient, in overleg met de uitvoerder van het Werk zorg te dragen voor een ongestoorde voortgang van zijn werkzaamheden op de bouwlocatie.

26. **Aanvang en oplevering**

- 26.1. De Opdrachtnemer zal met de uitvoering van het Werk aanvangen op het tijdstip, genoemd in de Overeenkomst. De Opdrachtnemer kan geen vergoeding van schade of kosten vorderen indien blijkt dat hij vroeger of later dient te starten met zijn werkzaamheden dan oorspronkelijk tussen partijen was overeengekomen.
- 26.2. De werkzaamheden zullen worden uitgevoerd binnen de termijnen en in de volgorde van de planning van de Opdrachtgever. Deze planning ligt ter inzage in de bouwkeet op het Werk en is genoegzaam bij de Opdrachtnemer bekend. De Opdrachtgever is te allen tijde gerechtigd tot temporisering. Indien Opdrachtnemer ook na schriftelijke aanmaning en/of ingebrekestelling nalaat om overeenkomstig de laatst geldende planning zijn werkzaamheden te verrichten en/of op te leveren en/of indien een door de Opdrachtnemer reeds aangekondigde oplevering van het Werk wordt opgeschort, zal de Opdrachtnemer een schadevergoeding van 0,5% van de totale aanneemsom per kalenderdag, met een minimum van € 60 per kalenderdag, verschuldigd zijn, onverminderd het recht van de Opdrachtgever op aanvullende schadevergoeding en rente. Deze schadevergoeding kan worden verrekend met (een) nog verschuldigde termijn(en)/aanneemsom.
- 26.3. De Opdrachtnemer ontvangt gelijktijdig met de oplevering een overzicht met de data waarbinnen de opleveringsgebreken dienen te zijn hersteld. Definitieve aanvaarding van de werkzaamheden vindt eerst plaats na verloop van de onderhoudsperiode, conform het bestek.
- 26.4. Werkzaamheden worden slechts als opgeleverd beschouwd na goedkeuring door Opdrachtgever en de Principaal en zijn tot dat tijdstip voor risico van Opdrachtnemer. De onderhouds- of garantieperiode ter zake vangen eerst aan en eindigen op het tijdstip dat geldt ten aanzien van die werkzaamheden in de relatie tussen Opdrachtgever en zijn Principaal, ongeacht eventuele bepalingen daaromtrent in het bestek. Wijzigingen die optreden in de onderhouds- of garantieperiode welke van toepassing zijn in de relatie tussen Opdrachtgever en Principaal, zijn te allen tijde overeenkomstig van toepassing in de relatie tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer, zonder dat deze wijzigingen recht geven op aanpassing van de prijs of tot aanspraak op meerwerk kunnen leiden. Opdrachtgever zal Opdrachtnemer van deze wijzigingen op de hoogte stellen.
- 26.5. Opdrachtnemer is gehouden alle gebreken, met inbegrip van de schade die het gevolg is van deze gebreken, welke bij de oplevering - en ingeval van fasering van het Werk bij de betreffende

deeloplevering - alsmede in de onderhoudstermijn aan de dag treden, op eerste aanzegging van Opdrachtgever binnen 14 dagen te herstellen.

- 26.6. Opdrachtnemer is ten opzichte van de Opdrachtgever geheel aansprakelijk voor eventuele kortingen/boetes/schadeclaims die door de Principaal en/of derden ten laste van de Opdrachtgever worden gebracht wegens te late oplevering van het Werk ten gevolge van de door de Opdrachtnemer (mede) veroorzaakte stagnatie en/of vertraging. Op de omvang van deze aansprakelijkheid strekt de op voet van lid 2 van dit artikel verschuldigde schadevergoeding in mindering.

27. **Wet kwaliteitsborging**

- 27.1. Indien de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen van toepassing is op het Werk, draagt de Opdrachtnemer er voor zijn rekening zorg voor dat de kwaliteitsborger de verklaring kan afgeven als bedoeld in artikel 3.86 lid 2 Besluit kwaliteit leefomgeving, inhoudende dat het Werk voldoet aan de regels van het Besluit bouwwerken leefomgeving. Voorziet de Opdrachtnemer dat zijn prestatie de afgifte van die verklaring in gevaar brengt, dan stelt hij de Opdrachtgever daarvan onmiddellijk schriftelijk op de hoogte.
- 27.2. Onder de verplichting van lid 1 valt mede, maar niet uitsluitend:
- a. Medewerking aan kwaliteitsborging: De Opdrachtnemer verleent volledige, kosteloze en onverwijld medewerking aan de door de Principaal of Opdrachtgever aangewezen kwaliteitsborger, waaronder het verlenen van toegang tot het Werk, het beschikbaar stellen van de projectadministratie en het verstrekken van nadere toelichting op uitgevoerde werkzaamheden, alsmede medewerking aan inspecties of keuringen als bedoeld in Artikel 7 van deze Voorwaarden.
 - b. Aansprakelijkheid na oplevering: Onverminderd het bepaalde in de Artikel 7 en Artikel 8 van deze Voorwaarden is de Opdrachtnemer aansprakelijk voor alle gebreken in het Werk die na oplevering aan de dag treden, ook indien deze reeds voor of bij de oplevering konden worden geconstateerd. De afgifte van de verklaring als bedoeld in lid 1 ontslaat de Opdrachtnemer niet van enige garantie- of aansprakelijkheidsverplichting jegens de Opdrachtgever. Gebreken worden op eerste aanzegging binnen 14 dagen op kosten van de Opdrachtnemer hersteld; indien herstel geen uitstel kan lijden, is de Opdrachtgever gerechtigd dit na schriftelijke kennisgeving op kosten van de Opdrachtnemer door derden te laten uitvoeren.
 - c. Opleverdossier: De Opdrachtnemer levert uiterlijk binnen twee weken na oplevering van het Werk, dan wel de betreffende fase, alle voor het opleverdossier benodigde bescheiden aan, waaronder as-built tekeningen, keurings- en inspectierapporten, certificaten, garantiebewijzen en handleidingen. Bij gebreke van tijdige aanlevering is de Opdrachtgever gerechtigd de betaling op te schorten.
 - d. Verzekeringsinformatie: Op eerste verzoek van de Opdrachtgever verstrekt de Opdrachtnemer schriftelijke informatie over de wijze waarop hij is verzekerd als bedoeld in artikel 7:765a BW en tegen aansprakelijkheid voor schade en gebreken in het Werk, inclusief dekking, dekkingsgraad, looptijd en verzekerd bedrag, indien gewenst gestaafd door documentatie. De Opdrachtgever is gerechtigd de betaling op te schorten zolang de Opdrachtnemer niet aan deze informatieplicht heeft voldaan.
- 27.3. Indien de Opdrachtnemer het Werk geheel of gedeeltelijk uitbesteedt, legt hij de verplichtingen uit dit artikel bij wijze van kettingbeding op aan zijn onderaannemer(s). De Opdrachtnemer blijft jegens de Opdrachtgever onverminderd aansprakelijk voor de nakoming van die verplichtingen.

Indien de Opdrachtnemer zijn verplichtingen uit dit artikel niet, niet tijdig of niet volledig nakomt en dit ertoe leidt dat de kwaliteitsborger de verklaring als bedoeld in lid 1 niet of niet tijdig kan afgeven, dan wel dat de oplevering van het Werk wordt vertraagd of belemmerd, is de Opdrachtnemer aansprakelijk voor alle hieruit voor de Opdrachtgever voortvloeiende schade, kosten en boetes.

28. **Wijzigingen, meer-/minderwerk en opzegging**

- 28.1. Opdrachtnemer dient voor het uitvoeren van werkzaamheden of het accepteren van een instructie die volgens hem aanleiding kunnen zijn voor meer-/minderwerk aan Opdrachtgever aan te geven welke consequenties dit heeft voor de uitvoeringsduur, de kwaliteit van het Werk en het architectonische aanzicht van het werk, alsmede welke kosten met deze (bestek)wijziging zijn gemoeid.
- 28.2. Slechts meerwerk waarvoor Opdrachtgever voorafgaand aan de uitvoering daarvan schriftelijk opdracht of goedkeuring heeft verleend komt voor betaling in aanmerking. De nettoprijs van meerwerk zal in onderling overleg door partijen vóór de start van de uitvoering daarvan worden bepaald op het prijsniveau c.q. de eenheidsprijzen van de Overeenkomst. Meerwerk kan pas worden uitgevoerd na schriftelijke goedkeuring van de Opdrachtgever.
- 28.3. Wijzigingen in de maatvoering binnen de hoofdmaatvoering geven geen aanleiding tot meer- / minderwerk. Werkzaamheden voortvloeiende uit omissies of onduidelijkheden in de in de Overeenkomst genoemde contractstukken worden geacht in de opdracht te zijn begrepen en geven evenmin aanleiding tot verrekening van meer/minderwerk.
- 28.4. Werkzaamheden die het gevolg zijn van wijzigingen van de eisen die door of vanwege overheidsinstanties, overheidsdiensten en Nutsbedrijven aan het Werk worden gesteld, daaronder begrepen alle veiligheidsvoorschriften en -instructies, en welke wijzigingen plaatsvinden na ondertekening van de Overeenkomst, geven geen aanleiding tot verrekening van meer-/ minderwerk.
- 28.5. Opdrachtnemer is verplicht meerwerk binnen 14 dagen nadat het recht op meerwerk is ontstaan bij Opdrachtgever in te dienen op straffe van verval van het recht op betaling van het meerwerk.
- 28.6. Betalingen wegens meerwerk vinden plaats nadat het meerwerk is uitgevoerd en opgeleverd aan Principaal, met inachtneming van het bepaalde in artikel 15.
- 28.7. Het is Opdrachtnemer niet toegestaan om meer- en/of minderwerk uit te voeren in opdracht van kopers zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Opdrachtgever. Kopers meer- en minderwerk dat door de Opdrachtgever is goedgekeurd, geeft geen recht op wijziging van de bouwtijd.
- 28.8. In het geval van een opzegging van de Overeenkomst als bedoeld in artikel 7:764 lid 1 BW heeft Opdrachtnemer uitsluitend recht op het deel van de aanneemsom voor het deel van het Werk dat Opdrachtnemer reeds heeft uitgevoerd tot aan de dag van de beëindiging. Opdrachtgever en Opdrachtnemer komen overeen dat overige kosten en/of schade die Opdrachtnemer oploopt als gevolg van de beëindiging uitdrukkelijk uitgesloten zijn. Partijen sluiten de toepassing artikel 7:411 BW en 7:764 lid 2 BW uit.

29. **Betaling: eindafrekening**

- 29.1. Betaling geschiedt overeenkomstig het tussen partijen overeengekomen betalingschema en slechts indien:

- a. Opdrachtnemer het Werk of het onderdeel daarvan waarop een (termijn)betaling betrekking heeft naar genoegen van de Opdrachtgever heeft opgeleverd en dit Werk door de Opdrachtgever schriftelijk is goedgekeurd,
 - b. door Opdrachtgever een in overeenstemming met artikel 15 van deze Voorwaarden zijnde factuur is ontvangen, en
 - c. Opdrachtnemer Opdrachtgever middels bescheiden heeft aangetoond dat hij de werknemers, die de Overeenkomst hebben uitgevoerd het hen toekomende heeft betaald, alsmede – tenzij in de Overeenkomst is bepaald dat daarop de Wet Ketenaansprakelijkheid niet van toepassing is – dat Opdrachtnemer de voor deze werknemers verschuldigde premies sociale verzekeringen en loonbelasting betaald heeft.
- 29.2. Opdrachtgever zal de betalingen doen overeenkomstig het bepaalde in artikel 15 lid 1 en na het tijdstip dat aan alle in het vorige lid omschreven voorwaarden is voldaan. Opdrachtgever is steeds gerechtigd vorderingen op opdrachtnemer uit welke hoofde ook, al dan niet opeisbaar of onder tijdsbepaling of voorwaarde, te verrekenen met hetgeen hij aan Opdrachtnemer verschuldigd is. De aansprakelijkheid van Opdrachtgever voor te late betaling is beperkt tot vergoeding van de gewone wettelijke rente als bedoeld in artikel 6:119 BW.
- 29.3. Betaling door Opdrachtgever houdt geen aanvaarding en/of goedkeuring van het gepresteerde in en laat onverlet zijn overige rechten, direct of indirect voortvloeiend uit de Overeenkomst.
- 29.4. Opdrachtnemer zal binnen 4 weken na het beëindigen van de werkzaamheden zijn (slot)factuur ter zake van het hem nog toekomende bij Opdrachtgever indienen. Na voornoemde termijn vervalt het recht om nog niet gefactureerde werkzaamheden te factureren dan wel om daarvan betaling te vorderen. Betaling zal pas plaatsvinden, nadat Opdrachtnemer heeft voldaan aan zijn verplichtingen voortvloeiende uit de overeenkomst.
- 29.5. Betaling van de factuur van de oplevertermijn vindt niet eerder plaats dan nadat het Werk is opgeleverd en een proces-verbaal van oplevering door Opdrachtgever is ondertekend en alle opleverpunten zijn afgehandeld. Ingeval in de Overeenkomst is bepaald dat het Werk gefaseerd wordt opgeleverd, dan vindt betaling van de laatste termijn niet eerder plaats dan nadat aan alle contractuele verplichtingen ten aanzien van een fase van het Werk is voldaan, inclusief de eventuele verplichting tot afgifte van revisietekeningen en/of garantieverklaringen, en een proces-verbaal van oplevering van de fase door Opdrachtgever is ondertekend. Betaling van de factuur voor de onderhoudstermijn vindt niet eerder plaats dan nadat de bij opname na einde onderhoudstermijn geconstateerde gebreken zijn verholpen.
- 30. Ketenaansprakelijkheid en WAS**
- 30.1. De bepalingen van dit artikel zijn van toepassing indien de wetgeving omtrent ketenaansprakelijkheid van toepassing is vanwege de aard van de door de Opdrachtnemer te verrichten prestatie en locatie waar die prestatie wordt verricht.
- 30.2. Indien de Opdrachtnemer op de originele staat c.q. staten van gewerkte uren/mandagen aangeeft met ZZP-ers/eigenaren gewerkt te hebben en alle bescheiden, t.a.v. ZZP-ers/eigenaren, zijn bij de factuur gevoegd, dan zal Opdrachtgever over de gewerkte uren van ZZP-ers/eigenaren niet afstorten naar de G-rekening. Indien de Opdrachtnemer niet alle bescheiden, t.a.v. ZZP-ers/eigenaren bij de factuur voegt, zal de Opdrachtgever de ZZP-ers/eigenaren uren beschouwen als uren eigen personeel Opdrachtnemer en dus afstorten naar G-rekening.

- 30.3. Ingeval van aanvullende werkzaamheden of overschrijding van het aantal contracturen zal van het uurloon, zoals vastgesteld onder artikel 5 Meer- en Minderwerk van de Overeenkomst 35% naar de G-rekening worden overgemaakt.
- 30.4. De Opdrachtgever is te allen tijde gerechtigd de bedragen aan premies sociale verzekering en loonbelasting aan Opdrachtnemer te betalen door storting op diens geblokkeerde rekening in de zin van de Wet Ketenaansprakelijkheid, dan wel de bedoelde premies namens de Opdrachtnemer rechtstreeks aan de belastingdienst te voldoen. In beide gevallen is de Opdrachtgever voor de bedoelde bedragen jegens de Opdrachtnemer gekweten. De Opdrachtnemer vrijwaart de Opdrachtgever voor alle aanspraken van derden in het kader van de Wet Ketenaansprakelijkheid en de Wet Aanpak Schijnconstructies (WAS).
- 30.5. De Opdrachtnemer is verplicht:
- a. alle wettelijke verplichtingen tot afdracht premies sociale verzekeringen alsmede van loonbelasting, die direct of indirect verband houden met de aan hem opdragen werkzaamheden, stipt te voldoen en voorts de van toepassing zijnde CAO stipt na te leven;
 - b. tot inlevering van een uittreksel van het handelsregister (KvK) (niet ouder dan één jaar);
 - c. eenmaal per drie maanden een schone verklaring betalingsgedrag belastingdienst op te sturen inzake afdracht van loonbelasting / premie volksverzekeringen;
 - d. te beschikken over en het aan de Opdrachtgever overhandigen van een kopie van de originele G-rekeningovereenkomst in de zin van art. 35 lid 5 Invorderingswet 1990 en artikel 1 van de Uitvoeringsregeling inleners-, keten- en opdrachtgeversaansprakelijkheid 2004;
 - e. tot inlevering van de volgende bescheiden indien de opdrachtnemer gebruik maakt van onderaannemers:
 - een uittreksel van het handelsregister (KvK) van de onderaannemers niet ouder dan één jaar;
 - een schone verklaring betalingsgedrag belastingdienst van de onderaannemers niet ouder dan drie maanden;
 - een kopie van de originele G-rekeningovereenkomst in de zin van art. 35 lid 5 Invorderingswet 1990 (Wet Ketenaansprakelijkheid) en artikel 1 van de Uitvoeringsregeling inleners-, keten- en opdrachtgeversaansprakelijkheid 2004;
 - f. tot inlevering van de volgende bescheiden indien de Opdrachtnemer gebruik maakt van ZZP-ers/ eigenaren en/of diens onderaannemers gebruik maken van ZZP-ers/eigenaren:
 - een kopie van de tussen Opdrachtnemer en door hem voor het Werk ingeschakelde ZZP-ers/ Eigenaren gesloten overeenkomst(en), gebaseerd op een door de belastingdienst goedgekeurde modelovereenkomst. Indien geen gebruik gemaakt wordt van een door de belastingdienst goedgekeurde modelovereenkomst dient voorts een goedkeurende verklaring van de belastingdienst ten aanzien van elke door de Opdrachtnemer en de ZZP-er/eigenaar voor het Werk gesloten overeenkomst te worden verstrekt;
 - een uittreksel van het handelsregister (KvK) van de ZZP-ers/eigenaren niet ouder dan één jaar;
 - g. de Opdrachtnemer dient de in dit artikel opgenomen verplichtingen voor de Opdrachtnemer ook op te nemen in eventueel door hem af te sluiten (onder)onderaannemingsovereenkomsten en de (onder)onderaannemer op zijn beurt verplichten de in dit artikel opgenomen verplichtingen ook op te nemen in de door hem af te sluiten onderaannemingsovereenkomsten. Telkens indien Opdrachtgever daarom verzoekt, is de Opdrachtnemer verplicht van bovengenoemde stukken de meest recente exemplaren over te leggen.

- 30.6. Door voldoening door de Opdrachtgever ingevolge de van toepassing zijnde CAO jegens de werknemers van de Opdrachtnemer, heeft de Opdrachtgever het recht om in dit verband betaalde vergoedingen door Opdrachtgever te verhalen bij de Opdrachtnemer, vermeerderd met de wettelijke rente.
- 30.7. Het personeel van de Opdrachtnemer, als mede (indien van toepassing) door Opdrachtnemer ingeschakelde onderaannemers en/of ZZP-ers/eigenaren, dienen mee te werken aan de controle van de identiteit. Elke werknemer dient zich, indien hij/zij voor het eerst op de bouwplaats komt, te melden bij de uitvoerder van Opdrachtgever met een geldig identiteitsbewijs (geen rijbewijs) en het formulier “controle identiteit” in te vullen. Kopieën van identiteitsbewijzen worden niet geaccepteerd.
- 30.8. Alle kosten, zoals schades en boetes, welke voortvloeien uit de aanwezigheid van personeel dat niet voldoet aan de eisen zoals die worden gesteld in alle voorwaarden, voorschriften en bepalingen, waaronder begrepen wetten en verordeningen van de overheid zullen bij de Opdrachtnemer in rekening worden gebracht en op de aannemingsom in mindering worden gebracht.
- 30.9. De Opdrachtnemer is in zijn rol van werkgever verplicht zich te houden aan de WAS. Ter voorkoming van aansprakelijkheid op grond van artikel 7:616a lid 1 BW neemt de Opdrachtnemer in dat verband passende (interne) maatregelen. Indien de Opdrachtnemer de uitvoering van de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk aan een andere aannemer of opdrachtnemer verstrekt, is de Opdrachtnemer verplicht voornoemde verplichtingen op te nemen in die overeenkomst van aanneming of opdracht. Tevens dient de contractspartij van de Opdrachtnemer de in dit lid opgenomen verplichtingen in eventueel door hem af te sluiten overeenkomsten van aanneming of opdracht op te nemen. De Opdrachtnemer vrijwaart de Opdrachtgever van mogelijke claims van werknemers van Opdrachtnemer en door hem direct of indirect ingeschakelde (onder)aannemers ten aanzien aan die werknemers niet betaald loon.

31. Overige verplichtingen

- 31.1. De verplichtingen van Opdrachtnemer omvatten mede:
- het beschikken over en op verzoek van Opdrachtgever tonen van zijn geldig inschrijvingsbewijs bij een bedrijfsvereniging, voor zover de bedrijfsvereniging die verstrekt, alsmede zijn inschrijving in het Handelsregister, alsmede het opgeven van zijn btw-nummer, voor zover deze voor de uitoefening van zijn bedrijf vereist is;
 - op verzoek en volgens het model van Opdrachtgever wekelijks een mandagenregister ter zake van het aan hem opgedragen Werk verstrekken. Het mandagenregister dient onder meer de namen van alle werknemers die door Opdrachtnemer direct of indirect te Werk zijn gesteld, evenals een manurenverantwoording te bevatten;
 - al zijn verplichtingen jegens de door hem te werk gestelde werknemers strikt na te komen;
 - zijn administratie in te richten met inachtneming van de Uitvoeringsregeling inleners-, keten- en Opdrachtgeversaansprakelijkheid 2004 en artikel 34 en 35 van de Invorderingswet 1990.
 - het opvolgen van de door Opdrachtgever gegeven orders en aanwijzingen. Indien tussen Opdrachtgever en Opdrachtnemer overeengekomen, dient de Opdrachtnemer tevens de orders en aanwijzingen op te volgen van de door de Principaal aangewezen (bouw-)directie. De Opdrachtnemer dient de Opdrachtgever van dergelijke orders en aanwijzingen van de directie steeds per ommekeer op de hoogte te stellen, op straffe van verval van de eventueel aan Opdrachtnemer toekomende rechten ter zake.

- 31.2. Het is Opdrachtnemer verboden gebruik te maken van ter beschikking gestelde ("uitgeleende") arbeidskrachten, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtgever. Voormelde goedkeuringen zullen in ieder geval niet worden verleend indien Opdrachtnemer zich er niet volledig van heeft overtuigd en ten genoegen van Opdrachtgever heeft aangetoond dat de derde aan zijn verplichtingen tot betaling van premies uit hoofde van de sociale verzekeringswetten en van loonbelasting zal voldoen en zal kunnen voldoen en voor het uitlenen van personeel de daarvoor vereiste vergunning heeft. Bij uitbesteding van het Werk respectievelijk inlening van arbeidskrachten als hierboven bedoeld, is Opdrachtnemer verplicht de administratievoorschriften zoals neergelegd in de Uitvoeringsregeling inleners-, keten- en Opdrachtgeversaansprakelijkheid 2004 en artikel 34 en 35 van de Invorderingswet 1990 stipt na te leven.
- 31.3. Indien Opdrachtnemer het Werk met inachtneming van artikel 10 - geheel of gedeeltelijk - opdraagt aan een andere onderaannemer, dient hij daarvan een schriftelijk contract op te stellen. Hiervan maken de voorwaarden van de Overeenkomst deel uit, in die voege dat Opdrachtnemer daarin de positie inneemt van Opdrachtgever en de andere onderaannemer die van Opdrachtnemer. Opdrachtnemer zal bij wijze van kettingbeding de verplichtingen uit hoofde van dit artikel aan zijn Opdrachtnemer(s) opleggen op straffe van een onmiddellijk door Opdrachtgever opeisbare boete gelijk aan het deel van de aannemingsom, dat als loonkostenbestanddeel wordt aangemerkt, onverminderd het recht van Opdrachtgever op volledige schadevergoeding.
- 31.4. Opdrachtgever heeft steeds het recht de ter zake van het aan Opdrachtnemer opgedragen Werk verschuldigde premies sociale verzekeringswetten en loonbelasting, waarvoor hij ingevolge de Wet Ketenaansprakelijkheid en Invorderingswet 1990 hoofdelijk aansprakelijk is, aan Opdrachtnemer te betalen door storting op diens geblokkeerde rekening in de zin van de Wet Ketenaansprakelijkheid, dan wel de bedoelde premies sociale verzekeringswetten en loonbelasting van de aannemingsom in te houden en namens Opdrachtnemer rechtstreeks aan de betrokken bedrijfsvereniging of de fiscus te voldoen. In beide gevallen is Opdrachtgever voor de bedoelde bedragen jegens Opdrachtnemer gekweten.
- 31.5. Indien de Opdrachtnemer bij de uitvoering van de Overeenkomst gebruik maakt van de arbeid van vreemdelingen in de zin van de Wet Arbeid Vreemdelingen, en/of door hem ingeschakelde onderaannemers direct of indirect gebruik maken van de arbeid van vreemdelingen, is Opdrachtnemer verplicht om minstens vijf werkdagen voordat deze vreemdeling(en) op het Werk start(en), een afschrift van zijn/hun identiteitsbewijs aan Opdrachtgever te verstrekken, waaruit blijkt dat de vreemdeling(en) gerechtigd is/zijn werkzaamheden in Nederland te mogen verrichten.
- 31.6. Opdrachtgever heeft steeds de bevoegdheid de werknemers van de Opdrachtnemer en/of de werknemers van door de Opdrachtnemer ingeschakelde derden de toegang tot het werk te ontzeggen, respectievelijk deze te laten verwijderen, wegens ongeschiktheid, ordeverstoring, wangedrag (alcoholgebruik), etc.
- 31.7. De Opdrachtnemer is slechts gerechtigd over te gaan tot het plaatsen en/of aanbrengen van reclame-uitingen, indien Opdrachtnemer daarover met Opdrachtgever overleg heeft gevoerd en Opdrachtgever Opdrachtnemer daartoe goedkeuring heeft gegeven.

32. Verhaal

- 32.1. Indien Opdrachtgever wordt aangesproken tot betaling van door Opdrachtnemer of door (al dan niet direct) door hem ingeschakelde onderaannemers of leveranciers verschuldigde doch niet afgedragen belastingen en premies, heeft Opdrachtgever ten belope van het gehele bedrag verhaal op Opdrachtnemer onverminderd zijn wettelijke regresrechten tegenover derden. De vordering van

Opdrachtgever wordt vermeerderd met de wettelijke rente vanaf het tijdstip van betaling door Opdrachtgever.

- 32.2. Indien de Opdrachtnemer en/of door hem ingeschakelde onderaannemers op overeenkomstige wijze belasting en premies heeft/hebben moeten voldoen in verband met het niet betalen door na hem/hen komende onderaannemers, is er geen verhaal mogelijk op de Opdrachtgever.
- 32.3. Indien de relatie tussen Opdrachtgever en onderaannemer en/of een door de onderaannemer ingeschakelde derde, waaronder in ieder geval wordt verstaan één of meer ZZP'er(s), wordt gekwalificeerd als een (al dan niet fictieve) arbeidsrelatie, dan vrijwaart onderaannemer Opdrachtgever voor alle aanspraken van haarzelf en derden, waaronder begrepen de Belastingdienst en de ingeschakelde derde(n), in dit verband, waaronder onder meer wordt begrepen loon, loonheffingen, premies, boetes en verhogingen.
- 32.4. Indien aan Opdrachtgever een boete opgelegd wordt op grond van de Wet arbeid vreemdelingen (WAV), omdat door Opdrachtnemer op het Werk ingezette, al dan niet ingeleende of voor onderaannemers of leveranciers van Opdrachtnemer werkzame, arbeidskrachten niet over de juiste papieren/tewerkstellingsvergunningen beschikken, is Opdrachtnemer jegens Opdrachtgever aansprakelijk voor het gehele bedrag van de aan Opdrachtgever opgelegde boete, ongeacht eventuele eigen schuld van Opdrachtgever. Opdrachtnemer is gehouden dit bedrag binnen 14 dagen na schriftelijk verzoek aan Opdrachtgever te voldoen.

33. **Zekerheidstelling**

- 33.1. Opdrachtgever is steeds gerechtigd om van Opdrachtnemer te bedingen dat deze zekerheid stelt voor de nakoming van zijn verplichtingen die voortvloeien uit de Overeenkomst. Indien door Opdrachtnemer zekerheid dient te worden gesteld, geldt het bepaalde in het tweede en derde lid van dit artikel.
- 33.2. Tenzij anders is overeengekomen is de waarde van de zekerheid gelijk aan 10% van de met Opdrachtnemer overeengekomen aannemingssom en dient de zekerheid te worden gesteld in de vorm van een voor Opdrachtgever acceptabele bankgarantie.
- 33.3. De zekerheid blijft van kracht tot het tijdstip waarop het aan Opdrachtgever opgedragen Werk door de Opdrachtgever en de Principaal als opgeleverd wordt beschouwd, dan wel – naar keuze van de Opdrachtgever – tot einde van de onderhoudstermijn, met dien verstande dat, indien daarbij gebreken in het werk van Opdrachtnemer worden geconstateerd die niet aan oplevering van het totale Werk in de weg staan, de zekerheid van kracht blijft tot het tijdstip waarop Opdrachtnemer deze gebreken heeft hersteld.

34. **Wetten, voorschriften, vergunningen, overige**

- 34.1. Opdrachtnemer verklaart bekend te zijn met alle voorwaarden, voorschriften en bepalingen, waaronder begrepen de wetten en verordeningen van de overheid op het gebied van veiligheid, Arbodwetgeving en milieu, welke Opdrachtgever krachtens de door hem met zijn Principaal gesloten overeenkomst bij de uitvoering van het werk, waarvan het in de Overeenkomst omschreven Werk een onderdeel vormt, behoort na te leven en in acht te nemen.
- 34.2. Opdrachtnemer verplicht zich alle vigerende voorwaarden, voorschriften, bepalingen, verordeningen en besluiten, waaronder de in lid 1 van dit artikel bedoelde, betrekking hebbende op het door hem uit te voeren Werk, na te leven en in acht te nemen, zoals Opdrachtgever deze zou moeten naleven en in acht nemen, indien hij dit onderdeel van het Werk zelf zou uitvoeren.

Opdrachtnemer zal alle door niet-naleving daarvan veroorzaakte schade en kosten aan Opdrachtgever vergoeden en Opdrachtgever vrijwaren voor aanspraken van derden te dezer zake.

34.3. Opdrachtnemer zal zelf zorgdragen voor de in verband met de uitvoering van het Werk eventueel vereiste vergunningen.

35. **Schade aan of verlies van zaken**

35.1. Opdrachtnemer is aansprakelijk voor de zaken, de hulpmaterialen en het materieel behorende tot zijn onderdeel van het Werk, waaronder begrepen schade door diefstal verlies en terugloop in waarde.

35.2. Ten aanzien van zaken door Opdrachtnemer op het Werk aangevoerd, aanvaardt Opdrachtgever geen aansprakelijkheid ten gevolge van vandalisme of diefstal, zolang deze zaken nog niet in het werk zijn opgenomen; in deze gevallen kan evenmin een beroep worden gedaan op de CAR-verzekering.

36. **Toepasselijk recht en geschillen**

36.1. De overeenkomst wordt uitsluitend door Nederlands recht beheerst.

36.2. Alle geschillen die tussen partijen mochten ontstaan zullen in eerste aanleg worden beslecht door de bevoegde (burgerlijke) rechter van de rechtbank Rotterdam of, uitsluitend naar keuze van de Opdrachtgever, door de Raad van Arbitrage in Bouwgeschillen.